

**Inscripció en el Registre del Document de Voluntats Anticipades
(testament vital) 180/2021, del 5 novembre**

PREGUNTES FREQUENTS:

-¿QUI POT ATORGAR EL DOCUMENT DE VOLUNTATS PRÈVIES?

Qualsevol persona major d'edat, amb plena capacitat legal d'obrar i actuant lliurement.

-¿QUÈ ÉS EL DOCUMENT DE VOLUNTATS PRÈVIES?

És el document en el qual una persona manifesta de forma anticipada els seus desitjos respecte a unes certes intervencions o actuacions mèdiques.

Perquè tals desitjos siguin respectats i compliments pel metge o l'equip sanitari que li atenga, quan la persona que ha atorgat el document **es trobe impossibilitat de manifestar la seua voluntat personalment**, en una situació previsiblement irreversible.

Pot realitzar el Document de Voluntats Prèvies, qualsevol persona major d'edat, amb plena capacitat legal d'obrar i actuant lliurement.

Existeix un model de document orientatiu publicat per la Conselleria de Sanitat de la Comunitat Valenciana, però pot presentar-se un altre model que complisca amb tots els requisits de la norma

-¿QUI POT SER REPRESENTANT?

Qualsevol persona major d'edat que no es trobe incapacitada legalment pot ser representant del pacient que atorga aquest document. És necessari que aqueixa persona conega la seua designació i ferma l'acceptació d'aquesta.

La persona representant és l'interlocutor vàlid amb el metge o equip sanitari en la presa de decisions sobre el tractament mèdic que haja d'aplicar-se la persona atorgant, quan aquest, ja no tinga capacitat per a manifestar-se i no queden clars els seus desitjos en el Document de Voluntats Anticipades.

Nota aclaridora: representant i testimoni són figures diferents. Representant és la persona que actua en representació d'una altra. Testimoni és la persona que és present en un acte amb intenció de donar testimoni del que ha ocorregut. La persona representant no pot actuar de testimoni.

-¿QUIN ÉS EL CONTINGUT D'AQUEST DOCUMENT?

A més de les dades personals identificatives, en el Document de Voluntats Prèvies la persona que l'atorga pot incloure les següents manifestacions:

a) Expressió dels seus objectius vitals i valors personals, a fi d'ajudar en el seu moment a la interpretació del propi document i perquè servisquen d'orientació als metges en el moment de prendre les decisions clíniques que afecten la persona atorgant del document.

b) Instruccions sobre el tractament i actuacions mèdiques a la persona que atorga el document, ja es referisquen a una concreta malaltia o lesió que patisca en el moment d'atorgar-lo o a unes altres que puga patir en el futur. Pot també indicar intervencions mèdiques que desitja rebre en cas de malaltia, sempre que siguin concordes amb la bona pràctica clínica i pot també assenyalar aquelles que no desitja rebre.

c) Nomenament de manera voluntària d'un/una o dos representants de la persona atorgant del document.

d) En el Document de Voluntats Prèvies podrà fer constar la decisió respecte a la donació d'òrgans.

e) Es podrà sol·licitar la prescripció d'eutanàsia perquè tinga efecte en el moment en què es trobe en una situació, previsiblement irreversible, que no li permeta lliurement expressar la seua voluntat.

Aquest document conté l'aval de dos testimonis que manifesten que la persona que l'atorga està en plena capacitat legal d'obrar i actuant lliurement, en el moment de la seua signatura.

-¿QUINA ÉS LA MISSIÓ DE LA PERSONA REPRESENTANT?

La persona nomenada representant és l'interlocutor vàlid amb el metge o equip sanitari en la presa de decisions sobre el tractament mèdic que haja d'aplicar-se a la persona atorgant, quan aquest ja no puga manifestar-se. Mentre la persona atorgant tinga capacitat, serà ella mateixa qui decidisca. Només es consultarà a la persona representant en cas de dubte en la interpretació d'aquest document.

La persona atorgant del document inscrit, així com el seu representant legal poden accedir en qualsevol moment al Registre de Voluntats Prèvies situat des del servei d'atenció i comunicació amb el pacient SAIP, del seu departament de salut.

El metge responsable de la seua assistència i tractament, haurà d'accedir necessària i exclusivament en les situacions en les quals s'haja de prendre una decisió clínica rellevant i el pacient no puga expressar la seua voluntat. L'accés en aquest cas es farà per mitjans telemàtics que garantisquen la confidencialitat de les dades i la identificació de la persona que sol·licita la informació, així com de la informació sol·licitada. Si qui accedeix al Registre no compleix les condicions anteriorment exposades, incorrerà en les responsabilitats legals i disciplinàries corresponents.

-¿QUINA ÉS L'EFICÀCIA DEL DOCUMENT DE VOLUNTATS PRÈVIES?

El Document de Voluntats Prèvies produeix efecte únicament en els casos en els quals la persona atorgant es trobe en una situació, previsiblement irreversible, que no li permeta lliurement expressar la seua voluntat. Mentre conserve plenament la seua capacitat, possibilitat d'expressar-se i d'actuar lliurement, prevaldrà sempre la seua voluntat sobre el manifestat en el document. A més, és necessari perquè vincule al personal sanitari responsable de la persona de la persona atorgant, que s'inscriga el document en el Registre de Voluntats Prèvies de la Comunitat Valenciana.

El Document de Voluntats Prèvies pot modificar-se o revocar-se en qualsevol moment, havent de seguir el procediment establert, serà vinculant quan s'inscriga en el Registre.

-¿LÍMITS RESPECTE A L'APLICACIÓ DEL DOCUMENT DE VOLUNTATS PRÈVIES?

Les instruccions contingudes en el document no podran aplicar-se si en el moment de fer-lo es comprova que són contràries a l'ordenament jurídic vigent o la bona pràctica clínica (*Lex *Artis), o si no es corresponen amb la situació clínica prevista o els supòsits que l'interessat haja manifestat a l'hora de signar-les. En el cas que s'inclogueren instruccions d'aqueix tipus, quedarà constància raonada en la història clínica del pacient del motiu de la seua no aplicació.

-¿QUÈ ÉS EL REGISTRE DE VOLUNTATS PRÈVIES DE LA COMUNITAT VALENCIANA?

Es tracta d'un registre dependent de la Conselleria competent en matèria de Sanitat del Govern de la Comunitat Valenciana de caràcter confidencial, sotmés a la Llei de Protecció de Dades i interconnectat amb la resta dels registres de les mateixes característiques que existisquen en les diferents Comunitats Autònomes, a través del Registre Nacional d'Instruccions Prèvies. En aquest Registre, les persones atorgants del Document de Voluntats Prèvies hauran d'inscriure el fet del seu atorgament, així com la revocació o modificació d'aquest, per a augmentar la seua eficàcia i assegurar el seu compliment.

La finalitat del citat registre és que l'equip sanitari que atenga la persona atorgant tinga coneixement de l'existència i contingut del Document de Voluntats Prèvies, amb la finalitat d'aplicar-lo en adoptar qualsevol decisió clínica transcendent respecte al mateix.

-¿QUÈ HAN DE CONÈIXER ELS PROFESSIONALS SANITARIS SOBRE LES VOLUNTATS PRÈVIES?

Els Documents de Voluntats Prèvies són una expressió de l'autonomia del pacient i han de ser considerats com una ajuda en el procés de prestació de les cures mèdiques. Una bona pràctica clínica implica el respecte a la voluntat de la persona malalta malalt, dins dels límits legalment establerts, expressada en el moment si està amb capacitat per a això, o si no ho està, expressada amb anterioritat a través del Document de Voluntats Prèvies.

Els professionals sanitaris estan obligats a acceptar aquests Documents i a tindre'ls en compte a l'hora de prendre les decisions terapèutiques, comprovant la seua vigència en el Registre i deixant constància per escrit d'això en la Història Clínica. Igualment, si no s'actua conforme al recollit en el Document, s'ha de raonar i motivar el perquè d'aquesta decisió.

És aconsellable que els professionals sanitaris informen els seus pacients de l'ajuda que el Document de Voluntats Prèvies els pot suposar, per a ells i per als seus familiars, en situacions crítiques o de malaltia terminal, orientant a les persones que així li ho sol·liciten sobre els tràmits necessaris per a la seua realització i inscripció en el Registre.

-¿QUIN LÍMIT TÉ L'APLICACIÓ DEL DOCUMENT DE VOLUNTATS PRÈVIES?

L'ordenament jurídic.

Les instruccions contingudes en el Document només es tindran en compte, si en el moment d'aplicar-se no són contràries a l'ordenament jurídic vigent.

-¿QUÈ ENTENEM PER SITUACIÓ TERMINAL?

Presència d'una malaltia avançada, incurable i progressiva; sense possibilitats raonables de resposta al tractament, amb un pronòstic de vida limitat.

-¿QUÈ ENTENEM PER MESURA DE SUPORT VITAL?

La intervenció sanitària que permet mantindre, establir o substituir una funció vital.

És una intervenció sanitària que permet mantindre, restablir o substituir una funció vital. Per exemple, substituir la respiració normal per un respirador artificial.

Quan un pacient NO es troba en una situació terminal, aquestes mesures proporcionen el temps necessari per a realitzar els tractaments que milloren o curen al pacient.

SI EL PACIENT ES TROBA EN UNA SITUACIÓ TERMINAL, aquestes mesures no ajuden a la curació de la persona i allarguen el seu procés de mort.

-¿QUÈ ENTENEM PER CURES PAL·LIATIVES?

Són les cures d'alleujament brindats al pacient amb malaltia greu o terminal per a millorar la seua qualitat de vida.

L'objectiu de les cures pal·liatives és evitar o tractar els símptomes i els efectes secundaris d'una malaltia i el seu tractament; i els problemes psicològics i socials corresponents.

L'objectiu no és curar la malaltia.

-¿QUINES MANERES EXISTEIXEN D'ALIMENTACIÓ I HIDRATACIÓ ARTIFICIAL?

Existeixen diferents tipus:

Quan un pacient no pot ingerir ni aigua ni aliments per si mateix o amb ajuda d'una altra persona, es poden utilitzar tècniques d'alimentació i hidratació artificial.

Aquestes tècniques d'alimentació són molt importants i necessàries en pacients aguts perquè l'ajuden a recuperar-se, eviten complicacions...No obstant això, en pacients en situació terminal o d'agonia la seua utilització pot prolongar el procés de la mort.

Poden utilitzar-se quatre tècniques:

1. Hidratació amb sèrum per via venosa. No es proporcionen nutrients, només líquids. És un procediment molt utilitzat i imprescindible en la pràctica assistencial. Està limitat en el temps i la seua efectivitat és limitada.
2. Alimentació mitjançant nutrició parenteral. Consisteix a introduir temporalment un sèrum altament nutritiu per via venosa.
3. Alimentació mitjançant sonda nasogàstrica. El subministrament de nutrients i líquids es realitza mitjançant una sonda que s'introdueix pel nas fins a l'estómac.
4. Alimentació mitjançant tub de *gastrostomia (*PEG). El subministrament de nutrients i líquids es realitza mitjançant una sonda que s'introdueix directament per la paret de l'abdomen fins a l'estómac.

-¿EN QUÈ CONSISTEIX LA RESPIRACIÓ ARTIFICIAL O VENTILACIÓ MECÀNICA?

Un respirador subministra aire dins dels pulmons.

En pacients amb malalties agudes, infarts, accidents; s'utilitza per a ajudar al pacient fins que pugui respirar per si mateix.

En pacients amb malalties greus degeneratives del sistema nerviós i dels músculs, el respirador prolonga la vida sense expectatives de curació o millora.

Algunes persones en aquesta situació poden mantindre una qualitat de vida que per a elles és suficient o adequada; però altres, poden no voler viure connectades a una màquina per sempre.

En pacients terminals o d'agonia només serveix per a allargar el procés de la mort, no aporta al pacient cap benefici addicional i la seua utilització no està indicada.

-¿EN QUÈ CONSISTEIX LA REANIMACIÓ CARDIOPULMONAR (*RCP)?

És una actuació per a restablir els batecs cardíacs i la respiració.

Pot realitzar-se amb maniobres mecàniques, farmacològiques o mitjançant desfibril·lador elèctric.